ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΙΜΑΤΟΣ
ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ- ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ

ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΛΗ - ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΑΤΟΣ ΑΧΕΠΑ
29/9/2016

Αίμα και παράγωγα αίματος

- Το αίμα αποτελεί το σπουδαιότερο βιολογικό υγρό.
- Ενώ οι ανάγκες για μετάγγιση αίματος -και προϊόντων αίματος- συνεχώς αυξάνονται, η επιστήμη και η τεχνολογία δεν έχουν καταφέρει την τεχνητή παραγωγή αίματος.
- **Η μοναδική πηγή λοιπόν, είναι ο ίδιος ο άνθρωπος**.

- **Η εθελοντική προσφορά αίματος,** αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κρίκους του κοινωνικού εθελοντισμού. Η εθελοντική αιμοδοσία δεν είναι απλά φιλανθρωπία, είναι βασικός **πυλώνας του Δημοσίου Συστήματος Υγείας**.
- Μια έμπρακτη έκφραση Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η **διασφάλιση της ποιότητας και η εξασφάλιση της επάρκειας αίματος** σε όλες τις γωνιές του τόπου μας είναι μια από τις βασικές προτεραιότητες του Υπουργείου Υγείας. (Μονάδα Στρατηγικής & Πολιτικών Υγείας)

Εθελοντική αιμοδοσία

- Στη χώρα μας οι ετήσιες ανάγκες σε αίμα ανέρχονται σε:

περίπου **650.000**

δηλαδή απαιτούνται περίπου 2.000 μονάδες αίματος κάθε ημέρα

Εθελοντική αιμοδοσία

Δυστυχώς στην Ελλάδα…

- Μόνο το 50% των μονάδων αυτών προέρχεται από **εθελοντές αιμοδότες**

- Το υπόλοιπο 50% προέρχεται από συγγενείς και φίλους των ασθενών που κινητοποιούνται μόνο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (αιμοδότες αντικατάστασης)

Αίμα και παράγωγα αίματος

ΕΝΑΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ

ΔΙΝΕΙ ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΑ ΟΛΙΚΟ ΑΙΜΑ

Εθελοντική αιμοδοσία

- Από κάθε μονάδα ολικού αίματος που προσφέρει ένας αιμοδότης παράγονται:
  - μία μονάδα **συμπυκνωμένα ερυθρά**
  - μία μονάδα **φρέσκο κατεψυγμένο πλάσμα**
  - μία μονάδα **αιμοπεταλίων**
- Έτσι **κάθε αιμοδότης σώζει τρεις συνανθρώπους** του με κάθε αιμοδοσία

Εθελοντική αιμοδοσία

Πόσοι εθελοντές χρειάζονται;

Για να επιτευχθεί αυτάρκεια αίματος στη χώρα μας:

- **αρκεί το 5% του πληθυσμού (1 στους 20) να αιμοδοτεί εθελοντικά μία με δύο φορές το χρόνο!**

- Ή να δίνουν αίμα με μεγαλύτερη συχνότητα οι υπάρχοντες άνδρες αιμοδότες

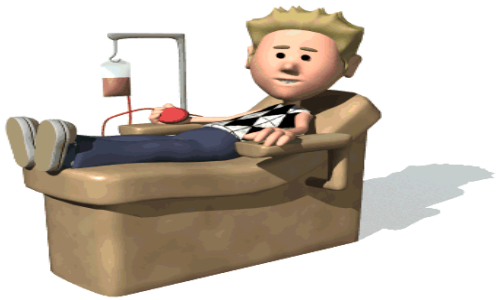

Είναι γνωστό σε όλους μας το:

Αλλά ποτέ μη ξεχνάτε ότι… «όποιος βιάζεται σκοντάφτει…»

- Η πιο σημαντική ίσως προϋπόθεση για μια ασφαλή μετάγγιση είναι **η προσέλκυση και η σωστή επιλογή του εθελοντή αιμοδότη**

- Αξίζει να αφιερώσουμε όλοι, τόσο το προσωπικό της Αιμοδοσίας όσο και ο υποψήφιος αιμοδότης λίγο παραπάνω χρόνο, ώστε να διασφαλίσουμε την καλύτερη δυνατή ποιότητα μεταγγιζόμενου αίματος

Προστασία του αιμοδότη

Οι Υπηρεσίες Αιμοδοσίας έχουν χρέος να αποτρέψουν φαινόμενα εκμετάλλευσης και να **προστατέψουν την υγεία του δότη όσο και του λήπτη.**

Οι δότες που προσφέρουν αίμα έναντι χρηματικής αμοιβής ή επειδή δέχονται πίεση από άλλους, είναι δυνατό να **αποκρύψουν πληροφορίες** που μπορεί να αποτελέσουν λόγο προσωρινού ή μόνιμου αποκλεισμού τους με αποτέλεσμα η αιμοδοσία να **μπορεί να βλάψει δυνητικά τη δική τους υγεία**.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

- Ο υποψήφιος αιμοδότης κατά την προσέλευσή του θα πρέπει να περάσει κάποια **συγκεκριμένη διαδικασία** προκειμένου να κριθεί κατάλληλος.
- Η επιλογή ή απόρριψή του γίνεται από έμπειρο προσωπικό και διασφαλίζει την **ποιότητα** και την **ασφάλεια** του αίματος και των προϊόντων του.
- **Κανένας εργαστηριακός έλεγχος** δεν είναι ικανός να αντικαταστήσει το στάδιο της επιλογής του αιμοδότη.

ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΝΟΣΩΝ ΣΤΟΝ ΑΣΘΕΝΗ

Η επιλογή των αιμοδοτών δεν είναι ποτέ 100% αποτελεσματική και καμία εργαστηριακή εξέταση δεν παρουσιάζει ευαισθησία 100%.

Στην ιατρική των μεταγγίσεων πρυτανεύει η αντίληψη ότι θα πρέπει να διασφαλίζεται η **ισορροπία μεταξύ δύο βασικών απαιτήσεων** των ασθενών, του κοινού και της ιατρικής κοινότητας:

1. της απαίτησης για **μηδενικό κίνδυνο** των μεταγγίσεων και
2. της απαίτησης για **κάλυψη των αναγκών** για μετάγγιση

Οι μύθοι της αιμοδοσίας

....για κάθε απορία ο αιμοδότης πρέπει να απευθύνεται σε εξειδικευμένο προσωπικό

Η εξέταση περιλαμβάνει:

- **προσωπική συνέντευξη**
- **εκτίμηση** της όψης του αιμοδότη
- **μέτρηση αρτηριακής πίεσης**
- **μέτρηση αιμοσφαιρίνης**

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

- Οδηγίες για την επιλογή του αιμοδότη υπάρχουν τόσο σε έντυπη μορφή από την Ελληνική Εταιρία Μεταγγισιοθεραπείας όσο και στο διαδύκτιο στην επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας καθώς και στις ιστοσελίδες των Κέντρων Αίματος της χώρας μας. Οι οδηγίες αυτές εναρμονίζονται με τις ευρωπαϊκές οδηγίες (2004/33 ΕΚ) και την ελληνική νομοθεσία (ΠΔ.138 ΦΕΚ 195/03-08-2005)
- Ο εξεταστής είναι τελικά υπεύθυνος για την απόφαση αποδοχής ή απόρριψης του αιμοδότη σύμφωνα με την κρίση και την επιστημονική κατάρτιση του
- Γίνεται σημαντική προσπάθεια να εκπονηθεί ένας αναλυτικός, ενιαίος οδηγός επιλογής αιμοδότη ώστε να μην υπάρχουν περιθώρια αυθαιρεσίας και ανομοιογένειας

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ- ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

- Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να συμπληρώνεται **από τον ίδιο τον υποψήφιο αιμοδότη** προσεκτικά και χωρίς τη μεσολάβηση ή την καθοδήγηση άλλων προκειμένου να υπάρχει ειλικρίνεια και σχολαστικότητα - (θα ήταν χρήσιμο να υπάρχουν και μεταφρασμένα ερωτηματολόγια).

- Είναι πολύ σημαντικό **να αφιερώσει κανείς λίγο χρόνο** σε αυτό το στάδιο χωρίς να δυσανασχετεί ή να βιάζεται και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εμάς τους εργαζόμενους να του εξηγήσουμε πόσο βασικό είναι για την ασφάλεια στη μετάγγιση το να μην αποκρύψει ή παραλείψει οτιδήποτε, ακόμη και αν δεν το θεωρεί ιδιαίτερα σημαντικό.

- Στο τέλος είναι υποχρεωτικό – σύμφωνα με το νόμο - ο αιμοδότης να υπογράφει το ερωτηματολόγιο.

Προσωπική Συνέντευξη

- Ο αιμοδότης συνομιλεί **εμπιστευτικά**, με απόλυτη **εχεμύθεια** και χωρίς την παρεμβολή τρίτων προσώπων με εξουσιοδοτημένο προσωπικό
- Θα πρέπει να υπάρχει απόλυτη ειλικρίνεια και **μη απόκρυψη οποιασδήποτε πληροφορίας** ώστε η μετάγγιση αίματος και παραγώγων αυτού να είναι ασφαλής
- ***Κανένας έλεγχος δε μπορεί να αντικαταστήσει την προσεκτική και ειλικρινή συμπλήρωση του ειδικού ερωτηματολογίου***

ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

- Είναι απαραίτητη η ταυτοποίηση του αιμοδότη ο οποίος **οφείλει να προσκομίσει δημόσιο έγγραφο με φωτογραφία του** (πχ ταυτότητα εθελοντή αιμοδότη, αστυνομική ταυτότητα, διαβατήριο ή δίπλωμα)
- Τα στοιχεία του εγγράφου **ελέγχονται και γράφονται** στο ερωτηματολόγιο από το μέλος του προσωπικού που καταγράφει τον αιμοδότη.
- Η καταγραφή και ταυτοποίηση γίνεται πλέον ηλεκτρονικά στο **ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ (ΕΜΑ)** οπότε είναι δυνατή η πρόσβαση στα στοιχεία του αιμοδότη από όλες τις Υπηρεσίες Αιμοδοσίας πανελλαδικά.

ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ- ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

- Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ένα πρώτο μέρος όπου συμπληρώνονται τα **δημογραφικά στοιχεία** του αιμοδότη.

- Ακολουθούν ερωτήσεις σε σχέση με το **ιατρικό ιστορικό του αιμοδότη.**

- Τα τελευταία χρόνια είναι απαραίτητο να γίνονται και ερωτήσεις που σχετίζονται με μεταδιδόμενα νοσήματα όπως η ελονοσία, ο ιός του Δυτικού Νείλου και ο ιός Zika και σύμφωνα με τα νέα επιδημιολογικά στοιχεία όπως αυτά επικαιροποιούνται από το ΚΕΕΛΠΝΟ.

Βασικές Προϋποθέσεις για Αιμοδοσία

- ο αιμοδότης να μην έχει ιστορικό χρόνιων νοσημάτων ή λήψης φαρμάκων *(κάθε περίπτωση θα πρέπει να συζητιέται με το εξειδικευμένο προσωπικό)*
- ο αιμοδότης να μην έχει <u>πρόσφατο ιστορικό</u> **χειρουργικής επέμβασης, τατουάζ, βελονισμού** ή **τρυπήματος αυτιών** (*τελευταίο τετράμηνο)*
- ο αιμοδότης να μην έχει φλεγμονές ή **οποιαδήποτε συμπτώματα ίωσης/λοίμωξης τις τελευταίες 15 ημέρες**

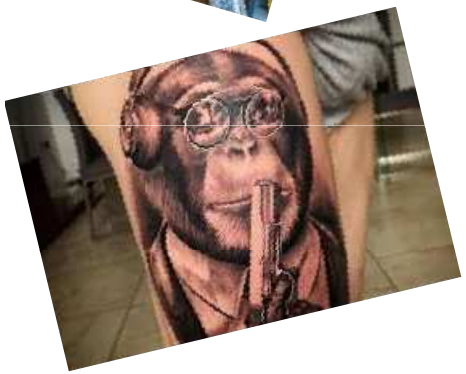

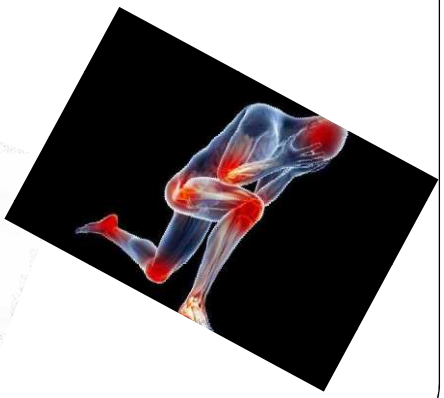

ΠΟΙΟΣ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΑΙΜΑ

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι προσωρινού ή μόνιμου αποκλεισμού αιμοδότη.

Οι γυναίκες θα πρέπει:

- να μην έχουν πρόσφατη εγκυμοσύνη (τελευταίο εξάμηνο)
- ούτε έμμηνο ρύση την ημέρα της αιμοδοσίας

Προσωρινά αίτια απόρριψης αιμοδότη

- **-Υπερβολική σωματική κόπωση** πριν την αιμοδοσία λόγω βαριάς εργασίας ή έντονης προπόνησης
- **-Λίγος ή καθόλου βραδινός ύπνος** κατά τη διάρκεια της προηγούμενης νύχτας (χρειάζονται τουλάχιστον 6 ώρες ύπνου)
- **-Απουσία πρωινού γεύματος** ή έστω κάποιου ροφήματος
- -Λήψη **λιπαρού γεύματος** χωρίς τη μεσολάβηση τουλάχιστον 3 ωρών μέχρι την αιμοδοσία.
- -Πρόσφατη κατανάλωση μεγάλης ποσότητας **αλκοόλ** (μέχρι δύο βαριά οινοπνευματώδη ή μισό λίτρο κρασί προ 12ώρου)

Προσωρινά αίτια απόρριψης αιμοδότη

- **-Συμπτώματα ίωσης** (έστω και κοινού κρυολογήματος) τις τελευταίες δύο εβδομάδες. Αποκλείονται αιμοδότες με βήχα, συνάχι, εμπύρετο, διάρροιες ή φαρυγγίτιδα.

- -Πρόσφατη επίσκεψη σε **οδοντίατρο** (τραυματισμοί στο βλεννογόνο του στόματος αποτελούν συνήθη πύλη εισόδου μικροβίων)

- -Πρόσφατο **τατουάζ, βελονισμό, τρύπημα αυτιών ή piercing** (η αιμοδοσία αναβάλλεται για 4 μήνες).

- -Σημαντική λύση της συνέχειας των **βλεννογόνων ή του δέρματος** από πληγές.

Προσωρινά αίτια απόρριψης αιμοδότη

- -Πρόσφατη **χειρουργική επέμβαση** (τουλάχιστον 4 μήνες για ασφαλή έλεγχο ή και περισσότερο ανάλογα με τη βαρύτητα της επέμβασης)
- -Πρόσφατη **επεμβατική εξέταση**, όπως γαστροσκόπηση, κολονοσκόπηση, αρθροσκόπηση (η αιμοδοσία αναβάλλεται για 4 μήνες)
- **-Τρύπημα από μολυσμένο (ύποπτο) αντικείμενο** (αναβάλλεται για 4 μήνες) ή επαφή των βλεννογόνων με μολυσμένα βιολογικά υγρά

Μόνιμα αίτια απόρριψης αιμοδότη

- **-Σοβαρά χρόνια νοσήματα** (καρδιαγγειακά νοσήματα , παθήσεις νεφρών και πνευμόνων κα)
- -Λήψη κάποιων **φαρμάκων** (σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες και κατά την κρίση του εξεταστή) –ειδικά φάρμακα που ενοχοποιούνται για τερατογέννεση
- **-Αυτοάνοσα νοσήματα.**
- **-Ινσουλινοεξαρτώμενος σακχαρώδης διαβήτης**

Μόνιμα αίτια απόρριψης αιμοδότη

- **-Μεταμόσχευση κερατοειδούς ή λήψη αυξητικής ορμόνης**
- -Ιστορικό **κακοήθειας**
- -Κάποια **νοσήματα αίματος ή κληρονομικές αιμοσφαιρινοπάθειες** (πχ ετερόζυγος δρεπανοκυτταρική αναιμία)
- **-** Ιστορικό διαφόρων νοσημάτων όπως π.χ. **Καλά-Αζάρ (Λεϊσμανίαση),** Νόσος του **Crohn**, Νόσος του **Chagas** (Τρυπανοσωμίαση), Νόσος **VON WILLEBRAND**, Νόσος του **ADDISON** (Επινεφριδιακή ανεπάρκεια), **Τυφοειδής πυρετός, Φιλαρίαση** κλπ

Μόνιμα αίτια απόρριψης αιμοδότη

- **Ανεπιθύμητο σύμβαμα** σε προηγούμενη αιμοδοσία:

Μόνιμος αποκλεισμός εφόσον υπάρχει ιστορικό δύο σοβαρών λιποθυμικών επεισοδείων κατά την διάρκεια της αιμοδοσίας ή αμέσως μετά.

Εάν ο αιμοδότης αναφέρει ζάλη ή λιποθυμία κατά την προηγούμενη αιμοδοσία, μπορεί να δώσει αίμα εφόσον δεν συντρέχουν άλλοι λόγοι αποκλεισμού, επιβάλλεται όμως η στενή παρακολούθηση .

Μόνιμα αίτια απόρριψης αιμοδότη

Αποκλείονται από αιμοδοσία

- **όλοι όσοι ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου**:
  - *χρήστες ενδοφλέβιων ουσιών*
  - *άτομα με πολλαπλούς ερωτικούς συντρόφους*
  - *άτομα με ομοφυλοφιλικές σχέσεις κλπ..*
  - *Άτομα που άλλαξαν ερωτικό σύντροφο το τελευταίο τετράμηνο*

Επίσης αποκλείονται άτομα που έχουν ζήσει συνολικά ένα εξάμηνο στη Μ. Βρετανία μεταξύ 1980 και 1996 , λόγω της νόσου των «τρελών αγελάδων»

ΑΥΤΟΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

- Στο τέλος κάθε ερωτηματολόγιου που συμπληρώνουν οι αιμοδότες υπάρχει μια παράγραφος όπου αναφέρονται οι ομάδες ατόμων που δεν επιτρέπεται να προσφέρουν αίμα (ομάδες υψηλού κινδύνου).
- Αυτοί οι αιμοδότες **καλούνται να αποχωρήσουν** πριν ακόμα από την εμπιστευτική συνέντευξη προκειμένου να διασφαλιστεί ασφάλεια στην μετάγγιση.
- Ακόμα όμως κι αν δε συμβεί αυτό δίνεται η **ευκαιρία στον αιμοδότη να αυτοαποκλεισθεί έστω και εκ των υστέρων** διασφαλίζοντας την απαραίτητη εμπιστευτικότητα – τακτική που εφαρμόζεται σε αρκετές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας τόσο της χώρας μας όσο και του εξωτερικού.

Επισκόπηση-εκτίμηση αιμοδότη

- Εκτιμάται τυχόν ύπαρξη εικόνας **ωχρότητας** ή **έντονης εφίδρωσης**
- Εκτιμάται η ύπαρξη **ανοικτών πληγών** (*πύλες εισόδου μικροβίων*) στο δέρμα και στους επιπεφυκότες

- Εκτιμάται η τυχόν ύπαρξη **εξανθήματος** ή **τσιμπημάτων από έντομα** (*πχ κουνούπια*)

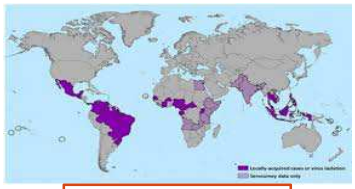

ΕΞΕΤΑΣΗ – αρτηριακή πίεση/σφύξεις

Η αρτηριακή πίεση και οι σφύξεις του αιμοδότη θα πρέπει να είναι εντός των φυσιολογικών ορίων για την ηλικία του

Αυξημένη πίεση ή σφύξεις μπορεί να υποδηλώνουν φόβο ή κόπωση

- Αποδεκτοί γίνονται αιμοδότες με συστολική αρτηριακή πίεση >100mmHg αρκεί να ελέγχονται και να μην εμφανίζουν ορθοστατική υπόταση.

- Η συστολική πίεση του αιμοδότη δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 180 mmHg συνεκτιμώντας πάντα την ηλικία του και διερευνώντας τις περιπτώσεις ύπαρξη stress ή σωματικής κόπωσης.

- Αν κάποιος αιμοδότης έχει αποδεκτή αρτηριακή πίεση η οποία όμως υποχωρεί ελαφρά σε όρθια θέση (χωρίς όμως να κάνει υπόταση) και τηρεί όλες τις προϋποθέσεις φαγητού και ύπνου μπορεί κατά τη διάρκεια της αιμοδοσίας να τοποθετηθεί σε ελαφρώς ύπτια θέση και να τον συμβουλεύσουμε να μη σηκωθεί βιαστικά.

- Οι σφύξεις του αιμοδότη δε θα πρέπει να ξεπερνούν τις 100/λεπτό και να μην υπάρχει αρρυθμία .

ΕΞΕΤΑΣΗ – Μέτρηση αιμοσφαιρίνης

Αιμοσφαιρίνη:

- Μετριέται είτε με λήψη σταγόνας αίματος από τα τριχοειδή αγγεία των δακτύλων του χεριού είτε με αναίμακτη μέθοδο.
- Σε άνδρες αιμοδότες θα πρέπει να είναι πάνω από 13.5gr/dl και σε γυναίκες αιμοδότριες πάνω από 12.5gr/dl.
- Παθολογικά υψηλή τιμή αιμοσφαιρίνης αποτελεί αίτιο απόρριψης.
- Ο προσδιορισμός της αιμοσφαιρίνης είναι απαραίτητος πριν από κάθε αιμοδοσία, εκτός αν υπάρχουν πρόσφατες εξετάσεις

Μέτρηση
αιμοσφαιρίνης με
αναλυτικη ταινία

Μέτρηση
αιμοσφαιρίνης με
φορητό τριχοειδικού
αίματος

ΕΞΕΤΑΣΗ – Μέτρηση αιμοσφαιρίνης

- Σε περίπτωση που ο αιμοδότης έχει χαμηλή αιμοσφαιρίνη αποκλείεται προσωρινά αλλά **δεν πρέπει να αποθαρρύνεται.**
- Προχωράμε σε **περαιτέρω έλεγχος** με γενική αίματος και μέτρηση φερριτίνης.
- Εάν πρόκειται για σιδηροπενία συνιστάται **διερεύνηση και αντιμετώπισή** της προκειμένου να γίνει εφικτή η αιμοδοσία στο μέλλον (πχ λόγω συχνών αιμοδοτήσεων ή εμμήνου ρύσεως στις γυναίκες)

ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΙΜΑΤΟΣ - ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ

Οι αιμοληψίες είναι δυνατόν να γίνουν:

- είτε στο Νοσοκομείο **στο χώρο της Υπηρεσίας Αιμοδοσίας**
- είτε με **κινητό συνεργείο Αιμοληψιών** στα πλαίσια προγραμματισμένων εξορμήσεων σε Συλλόγους Εθελοντών Αιμοδοτών (με στρώσιμο φορητών κλινών ή με Κινητή Μονάδα)

Η κινητή μονάδα αιμοληψιών του Κέντρου Αίματος του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ

Εξωτερικές αιμοληψίες -Εξορμήσεις

- Σε καμία περίπτωση η εξωτερική αιμοληψία του κινητού συνεργείου δεν πρέπει να υστερεί και να παρουσιάζει εικόνα προχειρότητας.
- Η οργάνωση οφείλει να είναι άρτια, με επαρκές εκπαιδευμένο προσωπικό που να μπορέσει να εξυπηρετήσει πιθανή αθρόα προσέλευση αιμοδοτών.
- Στο χώρο θα πρέπει να επικρατεί καθαριότητα, σωστός κλιματισμός και όλες οι μικρές λεπτομέρειες που θα κάνουν τον αιμοδότη να αισθανθεί ασφάλεια, εμπιστοσύνη και ταυτόχρονα ικανοποίηση για να επανέλθει στο μέλλον να αιμοδοτήσει.

ΦΛΕΒΟΚΕΝΤΗΣΗ - ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ

- Απαραίτητη προϋπόθεση η καλή εκπαίδευση, η κοινωνικότητα και η αγάπη στον συνάνθρωπο.
- Πρέπει **να συνδυάζεται ο επαγγελματισμός με την ευγένεια και τη φιλικότητα** καθώς οι αιμοδότες (ιδιαίτερα οι σταθεροί εθελοντές αιμοδότες) αποκτούν μια ιδιαίτερη σχέση με το προσωπικό.
- Σημαντική και αναγκαία η επάρκεια προσωπικού ώστε η αναλογία αιμολήπτη/αιμοδότη να μη ξεπερνά το 1/2.

ΦΛΕΒΟΚΕΝΤΗΣΗ - ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ

- Πρέπει να διασφαλίζοντα απολύτως άσηπτες συνθήκες.
- Οι ασκοί πρέπει να ελέγχονται πριν και μετά τη χρήση για βλάβες – διαρροές, ύποπτο χρώμα.

- Ο όγκος του αίματος που λαμβάνεται είναι προκαθορισμένος στα 450 ml +/- 50ml.
- **Κατά τη διάρκεια της αιμοληψίας γίνεται συνεχής ανακίνηση του ασκού με αυτόματο μηχάνημα** (ή με το χέρι)

- Η ροή γίνεται με τη δύναμη της βαρύτητας
- Η όλη διαδικασία πρέπει να διαρκεί 6-10 min

ΦΛΕΒΟΚΕΝΤΗΣΗ - ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ

Κάθε αιμολήπτης θα πρέπει απαραιτήτως:

- Να φροντίζει για την **καθαριότητα στο χώρο** που εργάζεται (πάγκοι εργασίας, ψαλίδια, πολυθρόνες αιμοδοτών)
- Να ελέγχει ότι έχει κοντά του **όλα τα απαραίτητα υλικά** (αποστειρωμένες γάζες, λευκοπλάστ, κυτίο/σακούλα απόρριψης μολυσματικού υλικού κλπ).
- Να ελέγχει τη **σωστή λειτουργία** των ζυγών – ανακινητήρων και των πολυθρόνων αιμοληψιών.
- Να ελέγχει τα **υλικά στο χώρο ανάνηψης** /αναψυχής (χυμοί , μπισκότα, νερό, χειροπετσέτες).
- Να ελέγχει την τσάντα επειγόντων (φάρμακα για ανάνηψη, γλωσσοπίεστρα, οροί κλπ)

ΦΛΕΒΟΚΕΝΤΗΣΗ - ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ

Κατά την υποδοχή του αιμοδότη ο αιμολήπτης θα πρέπει απαραιτήτως:

- Να ελέγχει για σφικτά ρούχα (πχ ζώνη, γραβάτα) και ξένα σώματα στη στοματική κοιλότητα (πχ τσίχλα).
- Να ρωτάει το όνομα του αιμοδότη
- Να επικολλά προσεκτικά τις ετικέτες με το μοναδικό νούμερο (barcode) κάθε αιμοληψίας στο ερωτηματολόγιο, στον ασκό συλλογής αίματος και στα σωληνάρια ορολογικού και μοριακού ελέγχου.
- Να εξετάζει και τα δύο άνω άκρα ώστε να εντοπίσει την καλύτερη για αιμοληψία φλέβα.

Διαδικασία φλεβικής παρακέντησης (1)

- Επιλογή μεγάλης – σταθερής φλέβας
- Τοποθέτηση περιχειρίδας
- Καθαρισμός και αντισηψία της περιοχής (δεν επιτρέπεται μετά ψηλάφηση)
- Φλεβική παρακέντηση (συνηθέστερα μεσοβασιλική)
- Γέμισμα πρώτα της παρακαμπτήριας οδού και του δορυφορικού ασκού και λήψη δειγμάτων

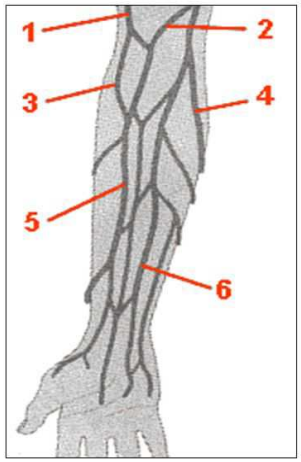

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΗΨΙΑ!!!

Η αντισηψία γίνεται με κυκλικές κινήσεις από το κέντρο προς την περιφέρεια.

Σαπούνισμα της περιοχής φλεβοκέντησης με υδατικό διάλυμα Cetavlon 15% για 30”

Απομάκρυνση του σαπουνιού με οινόπνευμα

Καθάρισμα με διάλυμα ιωδίου (Betadine)

Απομάκρυνση του ιωδίου με οινόπνευμα

Κάλυψη της επιφάνειας με αποστειρωμένη γάζα.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να αφήνεται να στεγνώσει εντελώς το αντισηπτικό διάλυμα πριν τη φλεβοκέντηση > από 30 sec (δε φυσάμε για να στεγνώσει)

ΣΩΣΤΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ = ΑΠΟΦΥΓΗ ΕΠΙΜΟΛΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΟΣ ΑΠΟ ΜΙΚΡΟΒΙΑ

Διαδικασία φλεβικής παρακέντησης (2)

- Συνεχής παρακολούθηση του αιμοδότη και προσπάθεια προσέλκυσης και μετατροπής των αιμοδοτών αντικατάστασης σε εθελοντές αιμοδότες
- Άμεση διακοπή σε περίπτωση ανεπιθύμητου συμβάματος στον αιμοδότη (τοπικού ή γενικευμένου)
- Συνεχής ανακίνηση και ζύγισμα του ασκού κατά την αιμοληψία
- Προσεκτική αφαίρεση της βελόνας κατά το τέλος της αιμοληψίας
- Καλή τοπική πίεση στο σημείο φλεβοκέντησης για 5 λεπτά
- Άμεσα παλινδρόμηση τουλάχιστον 2 φορές του αίματος από τον πλαστικό σωλήνα προς τον ασκό και τμηματοποίηση του πλαστικού σωλήνα.

Οδηγίες για μετά την αιμοδοσία

- ***Δεν πρέπει να βιαζόμαστε***

- **καλή πίεση για 5 λεπτά στο σημείο της φλεβοκέντησης** για να αποφύγουμε αιμορραγίες και αιματώματα
- **λήψη μικρογεύματος** και χυμού πριν αποχωρήσουμε
- **αποφυγή καπνίσματος** για τις επόμενες 2 ώρες
- **αποφυγή οδήγησης** για τις επόμενες 1-2 ώρες
- **αποφυγή έντονης σωματικής κόπωσης** για τις επόμενες ώρες

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΑΙΜΟΔΟΤΕΣ

- Οι αιμοδότες προσδοκούν ένα φιλικό και ευχάριστο περιβάλλον, το οποίο θα επιδεικνύει παράλληλα επαγγελματισμό.
- Οι ειδικοί στην βελτίωση της αποδοτικότητας έχουν κάνει χιλιάδες πειράματα, κι όλα δείχνουν να επιβεβαιώνουν ότι οι ευδιάθετοι άνθρωποι, τα άτομα που θεωρούν τον εαυτό τους ευτυχισμένο καθώς και όσοι είναι ευχαριστημένοι με τη ζωή τους, έχουν μεγαλύτερη επιθυμία προσέγγισης και προσφοράς σε σύγκριση με τους άλλους, καλύτερη απόδοση και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα σε ότι επιχειρούν…(Χόρχε Μπουκάι)

Από τα παραπάνω βλέπουμε ότι το κλειδί είναι οι ίδιοι εργαζόμενοι να είναι ικανοποιημένοι από τη δουλειά – λειτούργημά τους

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΑΙΜΟΔΟΤΕΣ

Οι αιμοδότες αναφέρουν συνήθως **δύο λόγους που επηρεάζουν την απόφασή τους να ξαναδώσουν αίμα:**

- **τη συμπεριφορά** του προσωπικού

- **το χρόνο αναμονής**

- **Αν στα παραπάνω προσθέσουμε μια «καλή» αιμοληψία είναι σχεδόν βέβαιη η επάνοδος του αιμοδότη**

....αξίζει λοιπόν να προσπαθήσουμε.....
γιατί όλοι μαζί μπορούμε να πετύχουμε

ασφάλεια και επάρκεια

Σερφάροντας στο

μπορεί κανείς να αναζητήσει πλήθος σχετικών με το θέμα μας.

Το μόνο σίγουρο όμως είναι ότι

μπορεί κανείς να βρει μόνο από το συνάνθρωπο!!!!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ!!!!